

Caminem junts en la diversitat

▸ S'escau aquest diumenge la Jornada Mundial de les Migracions, una jornada que ja celebra el seu centenari.

Aquest fet mostra que l'Església es va preocupar per aquesta realitat humana ja fa molt de temps.

Càritas i les delegacions de Pastoral o d'Acció Social de cada bisbat animen aquesta jornada.

Enguany té un lema molt suggestiu: «Caminem junts en la diversitat: font de riquesa.»

El cartell expressa aquest missatge: petjades de diferents colors que caminen cap a l'objectiu de la convivència i la pau.

GLOSSA

Bon dia breu i fervorós

Un mossèn que en l'exercici del seu ministeri destacà per la dedicació a la vida parroquial i a les activitats amb infants, adolescents i joves, ha recollit i publicat, superats amb escreix els vuitanta anys, els seus records d'infantesa. Diu, referint-se a la iniciació en la pregària: «Recordo que fou la mare qui ens ensenyava a resar les primeres oracions abans d'anar a dormir; i, quan ens venia a despertar, obria els finestrans tot dient amb una certa cantarella: "Beneïda sigui la llum del dia i el Senyor que ens l'envia", i ens feia sortir del llit.»

Una bona manera de començar el nou dia recordant-se de Déu. Un esdeveniment de la vida quotidiana, llevar-se, esdevenia escola de pregària per a aquells infants, amb el mestratge de la mare. Una jaculatòria és ocasió per fer Déu present i per aprendre a lloar i agrair des de la gratuïtat, establint també una relació d'amistat amb el Senyor. La jaculatòria en la cultura cristiana és una pregària o invocació breu i fervorosa que es memoritza com tantes altres pregàries. Però en la memorització i recitació repetida és important fer descobrir i assaborir el sentit de cada paraula i del conjunt de la pregària.

L'àmbit familiar basat en el sacrament del matrimoni és l'espai on radica l'Església domèstica en què els nostres infants, fills estimats de Déu, aprenen a pregar i a ser fidels a la pregària. És el primer lloc d'educació en la pregària. Espai per conèixer Jesús, estimar-lo i seguir-lo. La pregària amb els pares i amb els germans, cada dia, és un testimoni d'Església viva per als més petits. «Tots ells eren constants i unànimes en la pregària» (Ac 1,14).

La mare del mossèn, quan aquest era infant, amb el seu gest d'obrir els finestrans i les paraules de la jaculatòria, donava un exemple públic de pregària, de lloança respectuosa i alegre per ajudar a viure el nou dia en presència de Déu. Exemple, també, de confiança en l'Esperit Sant, que ens ensenya a pregar en l'esperança. La senzilla i petita pregària comunitària en família ajudava a descobrir als seus fills que la pregària és un element essencial de la vida de fe i l'enforteix, fent evident i present que Déu acompanya tots i cadascun dels seus fills, tot el seu poble, sempre; i comença... enviant-nos la llum del dia, cada dia. «Tenia posada l'esperança en el Senyor, i ell, inclinant-se cap a mi, ha escoltat el meu clam» (Sl 40,2).

Enric Puig Jofra, SJ

RESSÒ DE LA PARAULA

Variacions sobre l'alegria (IV)

En voler aprofundir sobre l'alegria cristiana ens venien a la ment dues obres de dos autors: un, el ja esmentat, C. S. Lewis i l'altre, Georges Bernanos. L'associació de tots dos autors es devia, no només al fet que van coincidir a penetrar els secrets de l'alegria cristiana, sinó també a la diferència que hi ha entre l'un i l'altre, els seus accents i els seus estils. Podem dir que aquell, Lewis, realment «va ser sorprès per l'alegria de la fe», mentre que aquest, Bernanos, «va treballar» durament en la seva vida, en el seu pensament i en la seva literatura, aquesta mateixa alegria.

Ens interessa especialment Bernanos per al nostre objectiu. ¿Com és possible que escrivís aquella novel·la, *L'alegria*, que, segons alguns, és «el llibre més negre dels que va escriure, on es descriu l'agonia més espantosa de Chantal de Clergerie, una nena innocent, la petita santa, a qui se li ha robat tot, fins i tot la seva mort?» (Ch. Moeller). Heus aquí la paradoxa de la veritable alegria, que Bernanos va desenvolupar fins a un radicalisme extrem. En això és per a nosaltres avui un mestre.

No intentem explicar tot el que va viure Bernanos, perquè això seria tant com explicar el misteri del mateix Evangeli. Però almenys donem raó de la seva experiència. Abans de res ell era un radical, és a dir, un que anava a l'arrel de tot i que no s'accontentava amb mitjanes o amb falsos discursos. Així, sentia profundament, dins i fora de si, l'enfrontament entre el bé i el mal, la veritat i la mentida, la justícia i la injustícia. Tota la seva vida va ser en aquest sentit una lluita constant, una agonia d'aquestes dues forces antagòniques, que es disputen el món. Un combat que malauradament acabava tantes vegades amb el triomf del mal. El món estava farcit de víctimes innocents i, corresponentment, de victòries injustes. Davant de la bondat i la innocència de Chantal apareixerà la perversa i, no obstant això, «ben pensant», Mouchette, i davant del rector Cénabre, correcte, formalment complidor, però en el fons amb criteris mundans i seculars, presentarà el capellà Chevance, mediocre i pobre, però capaç de donar i rebre esperança.

Que ningú no pensi que l'alegria propugnada per Bernanos prové de la victòria del bé sobre el mal, a la manera del final feliç de les novel·les corrents. No hi ha herois ni a la ficció ni a la vida. Els sants, inclosos els màrtirs, no ho són. Una de les característiques de la bondat evangèlica, viscuda pels personatges de Bernanos, és la impotència. Impotència també per a la virtut perfecta. Els protagonistes no deixen de tenir por a morir i esdevenen un exemple d'antiherois.

El secret de l'alegria és talment el misteri de la felicitat en les Benaurances evangèliques. Primer, «per trobar l'esperança cal anar més enllà de la desesperació; quan arribem més enllà de la nit, del plor, de la persecució, de la pobresa, trobem l'aurora».

Hi ha un acte previ, que consisteix a renunciar a l'alegria, com a gest de pobresa i abandó total. Després, allò al qual hom ha renunciat, esdevé ofrena a Déu i do per als altres. És en l'alegria que un és capaç de donar al germà, on es troba la seva veritat. Per aquest motiu, Bernanos formularà el secret evangèlic:

«La vida m'ha ensenyat que ningú no és consolat aquí, fins que un ha consolat els altres; no rebem res sense haver-ho donat abans.»

† Agusti Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ENTREVISTA

XAVIER MORLANS

Relectura del Vaticà II

El II Simposi Internacional celebrat amb motiu dels 50 anys del Concili Vaticà II, organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC) i l'Arquebisbat de Barcelona, es titulava «L'Església del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, signe i instrument de la reconciliació». Mn. Xavier Morlans, professor de la FTC, el valora positivament perquè «es va configurar una visió diacrònica sobre l'origen i la funció de l'Església en el drama de la salvació al llarg de la història, vist des del protagonisme de la Trinitat».

Quina síntesi fa del Simposi?

Una relectura creativa del Concili, que curiosament coincideix molt amb la crida que fa el papa Francesc en la seva darrera exhortació de no adoptar el punt de vista de l'espai (sincronia) —quants som, quin poder tenim, quina visibilitat tenim—, sinó el punt de vista del temps (diacronia): quins processos hem de posar en marxa per a ser fidels al moviment de l'Església com a instrument de la unitat que Déu ofereix al món.

Algun accent especial?

Per exemple, sobre la litúrgia, el teòleg de l'Anselmià de Roma Andrea Grillo va exposar amb molta gràcia com en rigor no es pot parlar d'una essència del ritu, perquè el ritu és un esdeveniment nou cada vegada: la irrupció de Jesús ressuscitat en l'assemblea reunida.

Què vol dir...

Que l'Eucaristia no és un acte de pietat individual o d'exhibició del predicador, sinó un diàleg viu de Déu amb el seu poble, «on són proclamades les meravelles de la salvació i proposades sempre de nou les exigències de l'aliança» (*L'alegria de l'Evangelí*, n. 137). Us imagineu quin dinamisme brollaria de cada assemblea dominical si se celebrés amb aquest esperit?

Oscar Bardaji i Martín

LA INFÀNCIA DE JESÚS

Maria i el camí fosc de la fe

Amés de la narració sobre el naixement de Jesús, sant Lluç ens ha conservat també un petit detall preciós de la tradició sobre la infància —un detall en què traspua de manera singular el misteri de Jesús—: Jesús amb dotze anys al temple de Jerusalem.

Sant Lluç descriu la reacció de Maria a la paraula de Jesús amb dues afirmacions: «Els no van comprendre el que els havia dit»; i «La seva mare guardava totes aquestes paraules en el seu cor» (*Lc 2,50-51*). La paraula de Jesús és massa gran de moment. També la fe de Maria és una fe *en camí*, una fe que repetidament es troba en la foscor i, travessant la foscor, ha de madurar. Maria no entén la paraula de Jesús, però la guarda en el seu cor i allí la fa arribar de mica en mica a la maduresa.

Sempre de nou les paraules de Jesús són més grans que la nostra raó. Sempre de nou superen la nostra intel·ligència. La temptació de reduir-les, de manipular-les per fer-les entrar en la nostra mesura, és comprensible. Precisament, la humilitat de respectar aquesta grandesa que, amb les seves exigències, sovint ens supera, forma part de l'exegesi justa. Però Jesús ens considera capaços de grans coses.

Creure significa sotmetre's a aquesta grandesa i créixer a poc a poc cap a aquesta. Maria és presentada per Lluç molt conscientment com aquella que creu de manera exemplar: com la gran creient i com la imatge de l'Església que guarda la Paraula en el seu cor i la transmet.

Joseph Ratzinger - Benet XVI
(*Jesús de Natzaret*, 3a part, Ed. Claret)

SER PADRES

Los mejores maestros de gramática

El lenguaje es el mejor juguete que podemos darle a un niño. Es muy curioso comprobar que todos los padres, y especialmente las madres, parece que siguen un código o reglamento preestablecido cuando se comunican con sus hijos. Así, el lenguaje adulto dirigido al niño de 6 meses a 10 años de edad difiere sensiblemente del lenguaje dirigido por el adulto a otro adulto.

También las madres se expresan con una articulación y vocalización más cuidada cuando se dirigen a su hijo. El lenguaje que utilizan es de menor complejidad y muy bien construido desde el punto de vista gramatical (aunque la mayoría de las madres no sean conscientes de ello).

La función principal del lenguaje materno es la de enriquecer y estimular el conocimiento del niño. Cuando la madre habla a su hijo utiliza gran cantidad de frases interrogativas para, de esta forma, provocar abundantes respuestas del niño. Algo similar sucede con los padres varones aunque, no obstante, se observa en ellos una menor capacidad de comprender el lenguaje de sus hijos en comparación con las madres. Pero todos, madres y padres, estamos favoreciendo continuamente el desarrollo del lenguaje infantil, como monitores lingüísticos de los hijos.

Dr. Paulino Castells
(*Consejos del doctor para padres principiantes*, Edicions 62, Barcelona)

PROGRAMA DEL PAPA FRANCESC

L'alegria de l'Evangelí

Des de l'inici del seu pontificat, hi havia la pregunta sobre el programa del papa Francesc com a bisbe de Roma. Amb aquesta Exhortació apostòlica, publicada en la clausura de l'Any de la Fe (24/11/2013), tenim la resposta: d'una banda, es recullen els treballs del Sínode sobre la Nova Evangelització d'octubre de 2012 —tot i que força austerament, ja que només se citen 28 proposicions de les 58 sinodals!—; i, d'altra banda i amb més força, vol «expressar les preocupacions que el mouen en aquest moment concret de l'obra evangelitzadora de l'Església» (n. 16).

D'aquí sorgeix l'índex de les qüestions que tracta, que són tot un programa i que converteixen aquest text en excepcional pel seu caràcter clar i proper, tant a nivell de contingut com de to, a través de set temes: la reforma de l'Església en clau missionera; les temptacions dels agents pastorals; l'Església com a totalitat del Poble de Déu; l'homília; la inclusió social dels pobres; la pau i el diàleg social; i les motivacions espirituals per a la tasca missionera (n. 17).

Noti's la gran novetat, en presentar aquest programa, com és l'afirmació sobre la importància dels bisbes diocesans, ja que «no és convenient que el Papa reemplaci els episcopats locals en el discerniment de totes les problemàtiques que es plantegen en els seus territoris. En aquest sentit, percebo la necessitat d'avançar en una saludable *descentralització*» (n. 16). Un signe ben palès de l'esperit col·legial d'aquest programa!

Dr. Salvador Pié
Expert nomenat pel Papa del Sínode sobre la Nova Evangelització

LECTURES MISSA DIÀRIA I SANTORAL

Accés al Breviari

- 20. ■ Dilluns** (lit. hores: 2a setm.) [1Sa 15,16-23 / Sl 49 / Mc 2,18-22]. Sant Fabià, papa (romà, 236-250) i mr.; sant Sebastià, tribú romà mr. (303), patró de Palma de Mallorca.
- 21. ■ Dimarts** [He 10,32-36 / Sl 33 / Jn 17,11b-19]. Sant Fructuós (o Fruitós), bisbe de Tarragona, i els seus diaques Auguri i Eulogi, màrtirs (259).
- 22. ■ Dimecres** [1Sa 17,32-33.37.40-51 / Sl 143 / Mc 3,1-6]. Sant Vicenç (Vicent), diaca de Saragossa i mr. a València, nat a Osca (s. III-IV); sant Anastasi, monjo persa i mr.
- 23. □ Dijous** [1Sa 18,6-9;19,1-7 / Sl 55 / Mc 3,7-12]. Sant Ildefons (†667), bisbe de Toledo, venerat a Zamora; sant Francesc Gil de Frederic, prev. dominicà i mr. a Tonquín (Indo-xina, 1745), nat a Tortosa. Esposalles de la Mare de Déu.
- 24. □ Divendres** [1Sa 24,3-21 / Sl 56 / Mc 3,7-12]. Sant Francesc de Sales (Savoia 1567 - Lió 1622), bisbe de Ginebra i doctor de l'Església, patró dels periodistes i els escriptors.
- 25. □ Dissabte** [Ac 22,3-16 (o bé: Ac 9,1-22) / Sl 116 / Mc 16,13-19]. Conversió de sant Pau, apòstol, camí de Damasc (Fets 9,1-22); sant Bretanió, bisbe; santa Elvira, vg. mr.
- 26. ■ † Diumenge vinent**, III de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Is 9,1-4 / Sl 26 / 1Cr 1,10-13.17 / Mt 4,12-23 (o bé: Mt 4,12-17)]. Sant Timoteu, bisbe d'Efes, i sant Titus (o Tet), bisbe de Creta, deixebles i col·laboradors de Pau (s. I).

DIUMENGE II DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 49,3.5-6)

El Senyor em digué: «Ets el meu servent, Israel, estic orgullós de tu.»

El Senyor m'ha format des del si de la mare perquè fos el seu servent i fes tornar el poble de Jacob, li reunís el poble d'Israel; m'he sentit honorat davant el Senyor, i el meu Déu ha estat la meva glòria; però ara ell em diu: «És massa poc que siguis el meu servent per a restablir les tribus de Jacob i fer tornar els supervivents d'Israel; t'he fet llum de tots els pobles perquè la meva salvació arribi d'un cap a l'altre de la terra.»

▶ Salm responsorial (39)

R. *Aquí em teniu: Déu meu, vull fer la vostra voluntat.*

Tenia posada l'esperança en el Senyor, / i ell, inclinant-se cap a mi, / ha inspirat als meus llavis un càntic nou, / un himne de lloança al nostre Déu. R.

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis, / i m'heu parlat a cau d'orella; / no exigiu l'holocaust ni l'expiació. R.

Per això us dic: «Aquí em teniu: / com està escrit de mi en el llibre, / Déu meu, vull fer la vostra voluntat, / guardo la vostra llei al fons del cor.» R.

Anuncio amb goig la salvació / davant el poble en dia de gran festa. / No puc deixar d'anunciar-la; / ho sabeu prou, Senyor. R.

Joan Baptista, herald del Crist, l'Anyell de Déu. Pintura de Murillo, Museu del Prado (Madrid)

[Aquesta imatge parla](#)

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 49,3.5-6)

El Señor me dijo: «Tú eres mi siervo, de quien estoy orgulloso.»

Y ahora habla el Señor, que desde el vientre me formó siervo suyo, para que le trajese a Jacob, para que le reuniese a Israel —tanto me honró el Señor, y mi Dios fue mi fuerza—: «Es poco que seas mi siervo y restablezcas las tribus de Jacob y conviertas a los supervivientes de Israel; te hago luz de las naciones, para que mi salvación alcance hasta el confín de la tierra.»

▶ Salmo responsorial (39)

R. *Aquí estoy, Señor, para hacer tu voluntad.*

Yo esperaba con ansia al Señor; / él se inclinó y escuchó mi grito; / me puso en la boca un cántico nuevo, / un himno a nuestro Dios. R.

Tú no quieres sacrificios ni ofrendas, / y, en cambio, me abriste el oído; / no pides sacrificio expiatorio, / entonces yo digo: «Aquí estoy.» R.

Como está escrito en mi libro: / «Para hacer tu voluntad.» / Dios mío, lo quiero, / y llevo tu ley en las entrañas. R.

He proclamado tu salvación / ante la gran asamblea; / no he cerrado los labios: / Señor, tú lo sabes. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 1,1-3)

Pau, que per voler de Déu ha estat cridat a ser apòstol de Jesucrist, i el seu germà Sòstenes, a la comunitat de Déu que és a Corint, als santificats en Jesucrist, cridats a ser-li consagrats, en unió amb tots els qui pertot arreu invoquen el nom de Jesucrist, el nostre Senyor i el d'ells. Us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Joan (Jn 1,29-34)

En aquell temps, Joan veié que Jesús venia i digué:

«Mireu l'anyell de Déu, que pren damunt seu el pecat del món. És aquell de qui jo deia: Després de mi ve un home que m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia. Jo no sabia qui era, però vaig venir a batejar amb aigua perquè ell es manifestés a Israel.»

Després Joan testificà:

«He vist que l'Esperit baixava del cel com un colom i es posava damunt d'ell. Jo no sabia qui era, però el qui m'envià a batejar amb aigua em digué: «Aquell sobre el qual veuràs que l'Esperit baixa i es posa, és el qui bateja amb l'Esperit Sant». Jo ho he vist, i dono testimoni que aquest és el Fill de Déu.»

▶ Comienzo de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 1,1-3)

Yo, Pablo, llamado a ser apóstol de Cristo Jesús por designio de Dios, y Sóstenes, nuestro hermano, escribimos a la Iglesia de Dios en Corinto, a los consagrados por Cristo Jesús, a los santos que él llamó y a todos los demás que en cualquier lugar invocan el nombre de Jesucristo, Señor de ellos y nuestro. La gracia y la paz de parte de Dios, nuestro Padre, y del Señor Jesucristo sean con vosotros.

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 1,29-34)

En aquel tiempo, al ver Juan a Jesús que venía hacia él, exclamó:

«Este es el Cordero de Dios, que quita el pecado del mundo. Este es aquel de quien yo dije: «Tras de mí viene un hombre que está por delante de mí, porque existía antes que yo.» Yo no lo conocía, pero he salido a bautizar con agua, para que sea manifestado a Israel.»

Y Juan dio testimonio diciendo:

«He contemplado al Espíritu que bajaba del cielo como una paloma, y se posó sobre él. Yo no lo conocía, pero el que me envió a bautizar con agua me dijo: «Aquél sobre quien veas bajar el Espíritu y posarse sobre él, ese es el que ha de bautizar con Espíritu Santo.» Y yo lo he visto, y he dado testimonio de que Este es el Hijo de Dios.»

COMENTARI

El baptisme de Jesús segons l'Evangelí de Joan

La figura de Joan Baptista tal com la presenta l'Evangelí de Joan és molt diferent de la figura austera i profètica de Marc i s'allunya encara més de la figura apocalíptica que Mateu i Lluc ofereixen de la mà de la segona font sinòptica (Q). En l'Evangelí de Joan, Joan Baptista és un testimoni que és interrogat per les autoritats de Jerusalem.

Joan Baptista, simplement i senzilla és un testimoni en favor de Jesús, com ho són tantes altres figures de l'AT: Moisès (5,45-47), Abraham (8,56-58) i Isaïes (12,39-41). L'Evangelí de Joan, que es configura com un procés judicial contra Jesús, subratlla que hi ha molts testimonis en favor d'ell.

Ara bé, com tots sabem, en l'Evangelí de Joan Jesús és el protagonista únic i el centre de tota la narració. Fins i tot quan és absent de l'escena, l'atenció l'acapara Jesús. Aquesta centralitat exclusiva de Jesús fa que l'Evangelí de Joan no narri l'escena del seu baptisme. Si Jesús fos batejat per Joan podria semblar que Joan és més important que Jesús o que, almenys, ocupa un lloc més important que Jesús.

Tanmateix, l'Evangelí de Joan ofereix les dades del baptisme de Jesús: l'Esperit que davalla sobre ell en forma de colom, el missatge del cel que Jesús batejarà amb Esperit Sant. És interessant remarcar que aquesta escena donarà peu a una certa tensió entre Joan Baptista i Jesús. Ambdós bategen, en indrets propers (3,22-24). Ara bé, Jesús bateja més que Joan i fa més deixes

bles que Joan (3,26; 4,1). Jesús està sempre per damunt de Joan (cf. 10,42). L'Evangelí de Joan ve a dir que el baptisme cristià està arrelat en Jesús.

L'escena es clou amb una confessió de fe sorprenent per part de Joan Baptista: «Jesús és el fill de Déu.»

El contingut d'aquesta confessió s'anirà aclarint al llarg de tot l'Evangelí de Joan. Perquè convé tenir en compte que Jesús és el fill de Déu d'una manera molt més íntima i pregona de com ho eren el rei d'Israel, o els profetes o els homes i dones pietosos. Ara bé, al començament de l'Evangelí de Joan, aquesta confessió és com un encapçalament de tota l'obra que n'anuncia el tema central.

Oriol Tuñí, SJ

CRÒNICA

Nova provincial i conselleres de les Dominiques de la Presentació. Del 27 de desembre a l'1 de gener, a Barcelona, va tenir lloc el capítol provincial d'aquest orde religiós, que té comunitat a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat. Com a resultat de les eleccions, s'ha format el nou govern per als propers cinc anys, amb la germana Àngela Anta, zamorana, com a provincial i amb les germanes Myriam Botero Sinisterra, Marta Elena Vélez Batencur, Gemma Morató i Sendra i M.ª Concepción García Fernández, com a conselleres.

AGENDA

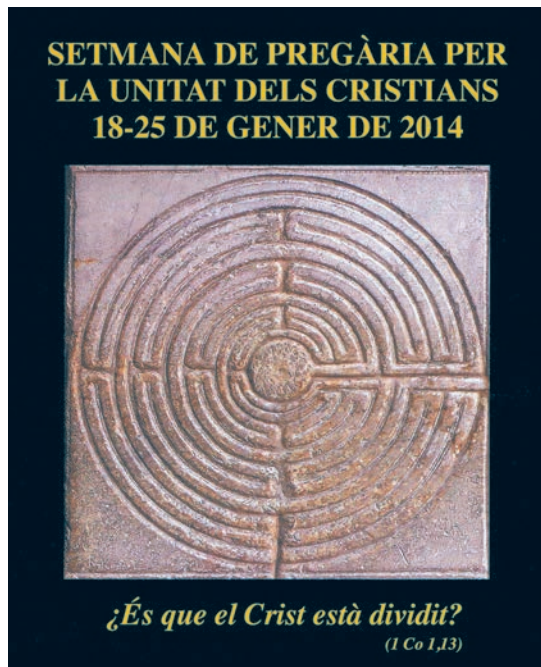

Jornada de la infància missionera. El proper diumenge 26 de gener se celebrarà aquesta diada, anomenada per alguns el «Domund dels petits».

Els objectius d'aquesta campanya és que els infants preguin i treballin des de la nostra fe, per crear un món on no hi hagi exclosos, educar

NOTÍCIES DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

Setmana de pregària per la unitat dels cristians. Comença el proper dissabte 18 i fins al 25 de gener, amb el lema general per a tota la setmana, pres de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint: «És que Crist està dividit?» (1Co 1,1-17). A la Catedral de Sant Llorenç, com en anys anteriors, tindrà lloc una pregària ecumènica el proper divendres dia 24, a les 19 h. El títol propi del dia, 7è de la setmana de pregària, és: «Junts... formem part del Crist». Estan convidats a aquesta celebració, el P. Aurel Bunda, arxipreste i el P. Constantin Alin de l'Església ortodoxa, Patriarcat de Romania. El P. Joan Garcia, vicari general de l'Església ortodoxa, Patriarcat de Sèrbia i el P. Josep Moya, d'aquest mateix Patriarcat. Dins de la confessió protestant, estan convidats la Sra. Joana Ortega-Raya, delegada d'Ecumenisme de l'Església evangèlica i el pastor Felip Carmona. La celebració estarà presidida pel bisbe Agustí Cortés, acompanyat per Mn. Lluís-Anton Armengol, delegat d'Ecumenisme del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, Mn. Francesc Tirado, encarregat de la catedral, i preveres i diaques de la diòcesi. La Coral Masquefa conduirà els cants d'aquesta trobada.

els més petits en el sentit de la fraternitat i el compartir, formant els futurs homes i dones capaces de comprometre's amb responsabilitat en la creació d'un món més just i fratern. Hi ha materials útils a disposició a la Delegació de Missions, telèfon 936 327 630, missions@bisbatsantfeliu.cat i al web de les

Obres Missionals Pontífiques (OMP)
www.omp.es

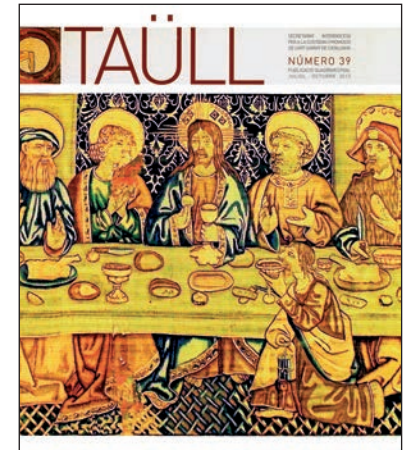
FORMACIÓ

Curs de l'ISCREB a Sant Boi de Llobregat sobre antropologia teològica. Els dilluns, 3, 10, 17, 24 de febrer, 3, 10, 17, 24, 31 de març, 7,

28 d'abril, 5, 12, 26 de maig i 2, 16 i 30 (examen) de juny. De 19 a 21.30 h. Professor Dr. Josep Giménez. Sala d'actes del Benito Menni (Germanes Hospitalàries), c/ Dr. Antoni Pujades 36, Sant Boi de Llobregat. Informació i preinscripció: tel. 936 402 046 (de 15.30 a 17.30 h) i 936 305 702 (de 19 a 20 h).

CULTURA

Revista Taüll. Aquesta és una publicació quadrimestral del SICPAS (Secretariat Interdiocesà per a la Custòdia i Promoció de l'Art Sagrat de Catalunya). La seva finalitat és eminentment docent, de recerca i divulgació científica del patrimoni artístic dels bisbats catalans. Vol ser també un instrument d'ajuda a la formació i l'enriquiment cultural de Catalunya. Al proper número d'aquesta revista, el 40, que veurà la llum el mes vinent, hi haurà una col·laboració del bisbe Agustí. L'hemeroteca d'aquesta publicació pot consultar-se al web de cataloniasacra.cat

ECO DE LA PALABRA

Variaciones sobre la alegría (IV)

Al querer profundizar sobre la alegría cristiana nos venían a la mente dos obras de sendos autores: uno, el ya mencionado, C. S. Lewis y el otro, Georges Bernanos. La asociación de ambos autores se debía, no sólo a que coincidieron en penetrar los secretos de la alegría cristiana, sino también a la discordancia que hay entre uno y otro, sus acentos y sus estilos. Podemos decir que aquel, Lewis, realmente «fue sorprendido por la alegría de la fe», mientras que este, Bernanos, «trabajó» duramente en su vida, en su pensamiento y en su literatura, esa misma alegría.

Nos interesa especialmente Bernanos para nuestro objetivo. ¿Cómo es posible que escribiera aquella novela, *La alegría*, que, según algunos, es «el libro más negro de los que escribió, donde se describe la agonía más espantosa de Chantal de Clergerie, una niña inocente, la pequeña santa, a quien se le ha robado todo, incluso su muerte?» (Ch. Moeller). He aquí la paradoja de la verdadera alegría, que Bernanos desarrolló hasta un radicalismo extremo. En ello es para nosotros hoy un maestro.

No intentemos explicar todo lo que vivió Bernanos, pues eso sería tanto como explicar el mis-

terio del mismo Evangelio. Pero al menos demos razón de su experiencia. Ante todo él era un radical, es decir, alguien que iba a la raíz de todo y que no se contentaba con medias tintas o con falsos adornos. Así, sentía profundamente, dentro y fuera de sí, el enfrentamiento entre el bien y el mal, la verdad y la mentira, la justicia y la injusticia. Toda su vida fue en este sentido una lucha constante, una agonía de estas dos fuerzas antagónicas, que se disputan el mundo. Un combate que desgraciadamente venía a finalizar tantas veces con el triunfo del mal. El mundo estaba plagado de víctimas inocentes y, correspondientemente, de victorias injustas. Frente a la bondad y la inocencia de Chantal aparecerá la perversa y sin embargo «bien pensante», Mouchette y frente al cura Cénabre, correcto, formalmente cumplidor, pero en el fondo con criterios mundanos y seculares, presentará el cura Chevance, mediocre y pobre, pero capaz de dar y recibir esperanza.

Que nadie piense que la alegría propugnada por Bernanos proviene de la victoria del bien sobre el mal, a la manera del final feliz de las novelas al uso. No hay héroes ni en la ficción ni en la vida. Los santos, incluidos los mártires, no lo

son. Una de las características de la bondad evangélica, vivida por los personajes de Bernanos, es la impotencia. Impotencia también para la virtud perfecta. Los protagonistas no dejan de tener miedo a morir y vienen a ser un ejemplo de anti-héroes.

El secreto de la alegría es talmente el misterio de la dicha en las Bienaventuranzas evangélicas. Primero, «para encontrar la esperanza hay que ir más allá de la desesperación; cuando llegamos más allá de la noche, del llanto, de la persecución, de la pobreza, encontramos la aurora».

Hay un acto previo, que consiste en renunciar a la alegría, como gesto de pobreza y abandono total. Después, aquello a lo que uno ha renunciado, se convierte en ofrenda a Dios y don para los demás. Es en la alegría que uno es capaz de dar al hermano, donde se encuentra su verdad. De ahí que, Bernanos formulará el secreto evangélico:

«La vida me ha enseñado que nadie es consolado aquí, hasta que uno ha consolado a otros; nada recibimos sin haberlo dado antes.»

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat